

Moet ik hulpwerken in een RAW-bestek beschrijven?

Een 'RAWeetje' uit de serie met veel gestelde vragen van RAW-gebruikers.

Nee, tenzij een hulpwerk noodzakelijk is voor de uitvoering van het werk en niet afhankelijk is van de uitvoeringswijze van de aannemer. Bij het schrijven van een bestek staat het ontwerp voorop. De bestekschrijver besteedt aandacht aan het beschrijven van het resultaat. Het is daarom aannemelijk dat de wijze waarop het werk wordt gerealiseerd als bijzaak wordt beschouwd.

De UAV verplicht de aannemer met paragraaf 6 lid 3 tot 'de beschikbaarstelling van gereedschap, materieel, hulpmaterialen, hulpstoffen, hulpwerken en andere hulpmiddelen, nodig voor de uitvoering van het werk en het verrichten van nodige hulpwerkzaamheden'. Dit betekent dat de aannemer zowel bij calculatie als bij uitvoering van het werk hiermee rekening moet houden. Vrijheid in de keuze van materieel en wijze van uitvoering is het uitgangspunt in de RAW-systematiek bij het wel of niet beschrijven van hulpwerk. De Handleiding van de RAW-systematiek beschrijft het als volgt:

- Het aandeel van de ontwerper, die veelal zal kunnen volstaan met de beschrijving van het resultaat en de daaraan te stellen kwaliteitseisen.
- Het aandeel van de bestekschrijver, die veelal behoefte zal hebben aan de 'vertaling' van dit resultaat (aandeel van de ontwerper) in een werkbeschrijving, met een omschrijving van de te gebruiken bouwstoffen. De daarbij door de bestekschrijver aan te geven activiteiten vormen het kader waarbinnen de aannemer de wijze van uitvoering kan bepalen. De bestekschrijver geeft in principe slechts aan wat gedaan moet worden en niet hoe en/of waarmee.
- Het aandeel van de aannemer die aan de hand van het gevraagde resultaat en de te gebruiken bouwstoffen tot een keuze zal komen van de daarvoor benodigde specifieke activiteiten. Hij zal hiervoor het benodigde personeel, materieel en de benodigde hulpwerken bepalen.'

Op het moment dat men een hulpwerk in detail beschrijft, beperkt het de aannemer in de wijze van uitvoering.

Binnen bepaalde onderdelen van de RAW-systematiek is een afweging gemaakt voor het al dan niet beschrijven van een hulpwerk als resultaatsverplichting. Bijvoorbeeld vanuit de Handleiding RAW-systematiek voor hoofdstuk 24 'Sleuf- en sleufloze technieken': 'Bij het beschrijven van het grondwerk (sleuven) ten behoeve van kabel- en leidingwerk is de zienswijze verdedigbaar dat deze hulpconstructie een uitvoeringsaangelegenheid is en derhalve tot de verantwoordelijkheid van de aannemer moet worden gerekend. Het bestek zou er dan weinig of niets over behoeven te vermelden. Deze zienswijze is om twee redenen niet gevolgd:

- De opdrachtgever kan voorzien dat zonder dit grondwerk het resultaat (de feilloos werkende leiding) niet kan worden gerealiseerd;
- de keuze van de omvang van het grondwerk aan de aannemer overlaten betekent het in de concurrentiesfeer plaatsen van deze werkzaamheden.

Het onderdeel 'Sleuf- en sleufloze technieken' voorziet dan ook in een aantal werkzaamheden die nodig zijn bij de aanleg en het onderhoud van kabels en leidingen. Het betreft het graven en aanvullen van sleuven, het aanbrengen van grondverbetering, het toepassen van sleufbekisting en het opnemen en herstellen van sleufbedekkingen. Deze werkzaamheden zijn zodanig specifiek, dat opname in een afzonderlijk deel (hoofdstuk/werkcategorie) verantwoord is. Daarbij komt dat een aantal van deze activiteiten (zoals de sleufbekisting en het herstellen van de sleufbedekking) de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever raakt. Voor andere onderdelen van de RAW-systematiek worden in werkgroepverband vergelijkbare afwegingen

gemaakt. Een bestekschrijver zal over het algemeen de resultaatsbeschrijvingen (moeten) kiezen waarvoor binnen de RAW-systematiek gekozen is om (hulp)werken te beschrijven.

Het RAW-bestek is uitgangspunt voor het maken van calculaties. Het is daarom nodig kostenbeïnvloedende factoren te beschrijven. Het wel of niet beschrijven van hulpwerk is afhankelijk van de aard van het (hulp-) werk. Belangrijk daarbij zijn bijvoorbeeld veiligheidsrisico's, constructieve aspecten, omgevingsaspecten en bouwfaserings.

Kortom: hulpwerk in het bestek beschrijven wanneer het voor de uitvoering van het werk noodzakelijk is; niet beschrijven wanneer het afhankelijk is van de wijze van uitvoering van de aannemer.

Colofon

Deze publicatie is onderdeel van de reeks 'RAWeetjes'. Een serie met veelgestelde vragen uit de praktijk met een uitgebreid antwoord, gegeven vanuit de RAW-systematiek.

uitgave
Kennisplatform CROW, Ede

contact
Kennisplatform CROW
helpdesk@crow.nl

bestellen
Deze uitgave is gratis te downloaden via
www.crow.nl/vakgebieden/contracteren/raw/ondersteuning/raweetje